

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол №/ дата): 2/06.03.2020

Приета от КС (протокол №/ дата): 6/24.02.2020

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Христина Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ ПУБЛИЧНО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ ”;

ЗА СПЕЦ: „Социална сигурност и застраховане“; ОКС „Бакалавър“

- редовно обучение;

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 6;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 210 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 7

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)	СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ т. ч.:		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	135	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Хр. Благойчева)

2.
(ас. Корнелия Филипова)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (проф. д-р Стефан Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина има за цел да формира базисни теоретически знания и практически умения във връзка с организацията на публичното пенсионно осигуряване в България и прилаганите форми на защита срещу дълготрайната загуба на трудов доход. Дисциплината е в тясна връзка и с други дисциплини, изучавани в специалността – „Въвеждане във финансите“, „Демографска статистика“, "Основи на социалното осигуряване", "Финансов мениджмънт и управление на риска" и др., имайки предвид публичното преразпределение на ресурсите и влиянието върху финансовите решения на бизнеса и доходите на домакинствата, както и банковото обслужване на паричните потоци.

В процеса на обучението студентите **усвояват знания** за:

- предпоставките за възникване, ролята и въздействието на пенсионното осигуряване върху икономическото поведение на индивидите;
- действащата към момента организация за акумулиране на доходи и преразпределението им чрез системата;
- новите изисквания за адекватност и устойчивост на пенсионната система.

В резултат на обучението се **формират умения** за:

- критичен анализ и оценка на протичащите в страната осигурителни процеси;
- прилагане на наученото в практиката - чрез изчисляване на размерите на осигурителните вноски и на получаваните пенсионни обезщетения;
- дискутиране и прилагане на Европейското законодателство в изучаваната област.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1. ОБОСНОВКА НА ПУБЛИЧНОТО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ		3	2	
1.1.	Социална защита и икономическа ефективност			
1.2.	Необходима ли е намесата на държавата в пенсионната система			
2. РАЗВИТИЕ НА ПЕНСИОННОТО ОСИГУРЯВАНЕ		3	2	
2.1.	Поява и еволюция в световен мащаб			
2.2.	Пенсионното осигуряване в България			
2.3.	Теории за пенсионното осигуряване			
3. ПЕРАРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИЯТ АСПЕКТ НА ПУБЛИЧНАТА ПЕНСИОННА СИСТЕМА		3	3	
3.1.	Преразпределение на доходите между поколенията			
3.2.	Странични ефекти от преразпределението чрез публичната пенсионна система			
3.3.	Ефектът на заместване на активите			
4. ФОРМИ НА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНИТЕ СИСТЕМИ		3	2	
4.1.	От гледна точка на задължението за осигуряване			
4.2.	От гледна точка на формите, в които се проявява финансирането на пенсионноосигурителните системи			

5. РИСКОВЕТЕ В ПУБЛИЧНАТА ПЕНСИОННА СИСТЕМА		3	2	
5.1.	Рискове покривани от публичното пенсионно осигуряване			
5.2.	Рисковете пред изпълнението на пенсионните задължения			
5.3.	Предизвикателствата на демографския фактор			
6. ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ ДЕЙСТВИЕТО НА РАЗХОДОПОКРИВНАТА СИСТЕМА ВЪРХУ ТРУДОВИТЕ И ПЕНСИОННИТЕ ДОХОДИ		3	2	
6.1.	Формулата на изгодата и нейната интерпретация			
6.2.	Връзка на избраната пенсионна схема с демографския фактор			
6.3.	Носители на бремето при промяна в елементите на формулата на изгодата			
7. ПУБЛИЧНИТЕ ПЕНСИОННИ ФОНДОВЕ В СЪСТАВА НА ДОО		3	2	
7.1.	Фонд "Пенсии"			
7.2.	Фонд "Пенсии, несвързани с трудова дейност"			
7.3.	Фонд "Пенсии за лицата по чл. 69"			
8. ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ФОНДОВЕ В ПЕНСИОННАТА СИСТЕМА		3	2	
8.1.	Учителски пенсионен фонд			
8.2.	Държавен фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система			
9. ФИНАНСИРАНЕ НА ПУБЛИЧНОТО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ В БЪЛГАРИЯ		3	3	
7.1.	Организация на финансирането на пенсионното осигуряване			
7.2.	Източници за финансиране			
7.3.	Фактори, определящи съотношението в разпределението на осигурителната тежест			
10. ПЕНСИИТЕ КАТО ОСИГУРИТЕЛНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ		3	3	
8.1.	Общи характеристики на разходите на пенсионните фондове			
8.2.	Размери и равнища на пенсионните плащания. База за изчисляване на пенсиите. Динамизиране на пенсиите съобразно инфлацията			
8.3.	Индикатори за ефективно разпределение на средствата			
11. ПЕНСИОННО ПРОИЗВОДСТВО		6	2	
9.1.	Фактори за определяне на размера на получаваните пенсии			
9.2.	Етапи на пенсионното производство			
9.3.	Координация на пенсионните обезщетения в рамките на ЕС			
12. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД БЪЛГАРСКАТА ПУБЛИЧНА ПЕНСИОННА СИСТЕМА		6	3	
10.1.	Финансова устойчивост			
10.2.	Изискването за адекватност			
13. НОВИ ПОДХОДИ ЗА ПОВИШАВАНЕ УСТОЙЧИВОСТТА НА ПУБЛИЧНИТЕ ПЕНСИОННИ СИСТЕМИ		3	2	
10.3.	Възможности за постигане на икономическа неутралност			
10.4.	Въвеждане на автоматични стабилизатори на плащанията.			
Общо:		45	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Разработване на есе	1	25
1.2.	Решаване на казуси	1	25
1.3.	Тест /с отворени и затворени въпроси/	1	25
Общо за семестриален контрол:			75
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	60
Общо за сесиен контрол:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		4	135

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Георгиев, З., Йорданов, Пл. Пенсионно и здравно осигуряване, изд. "Фабер", 2011.
2. Павлов, Н. Осигурителни схеми, изд. "Фабер", 2011.
3. Христосков, Й. Социално осигуряване, София, 2009.
4. Закон за бюджета на Държавното обществено осигуряване.
5. Кодекс за социално осигуряване

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Благойчева, Хр. Пенсионното осигуряване в Европейския съюз – между отговорността и свободата, Във: Вачков, Ст. и др. Финансови измерения на икономическата свобода, Стено, Варна, 2009, с. 457-482.
2. Благойчева, Хр. По-дългият трудов живот като предпоставка за повишаване на устойчивостта на публичната пенсионна система // Панорама на труда, бр. 9-10, 2012, с. 41-53.
3. Министерство на финансите, Конвергентна програма на Р България 2019-2022, С., 2019.
4. МТСП, Национална конвенция за насърчаване на активния живот на възрастните хора в България (2012-2030 г.), С. 2012.
5. Закон за Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенс. система
6. Blogocheva, Hr. Financial Sustainability of the Bulgarian Public Pension System// International Scientific-Analytical Journal ECONOMISTI, Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, № 5, 2014, pp. 6-10.
7. Blogocheva, H., Todorova, S. Does Economic Growth Affect Pensions? Evidence from Bulgarian Economy// Экономика, социология и право, №11, ноември 2012, с. 7-15.